

Asia: VN/35084/2025-VM-157

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymän lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi

Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymän jäsenkunnat Sodankylä, Inari ja Utsjoki sijaitsevat alueella, jossa matkailulla on merkittävä vaikutus kuntien elinvoimaan, työllisyyteen ja yritystoimintaan. Kuntayhtymä suhtautuu matkailijaveroon lähtökohtaisesti myönteisesti ja pitää veron käyttöönottoa perusteltuna. Matkailijavero on tarpeellinen väline niille kunnille, joissa matkailun määrä ja siitä aiheutuvat kustannukset ovat merkittäviä suhteessa kunnan kokoon ja palvelurakenteeseen.

Esitysluonnos tunnistaa matkailun paikalliset vaikutukset ja tarpeen kohdentaa verotuotto matkailualueelle. Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä kuitenkin näkee nyt esitetyssä versiossa seuraavat huomiot ja muutostarpeet.

Matkailijavero ei saa vaikuttaa valtionosuuksiin

Matkailijaveron tuoton tulee jäädä tosiasiallisesti sille kunnalle, jossa majoittuminen tapahtuu ja jossa matkailun vaikutukset syntyvät. Matkailijaveron tuotto ei saa johtaa kunnan valtionosuuksien leikkaamiseen eikä vähentää muuta valtion rahoitusta. Veron tulee olla kunnalle aidosti lisärahoitusta, jolla voidaan vastata matkailun aiheuttamaan kuormitukseen.

Jos matkailijaveron tuotto huomioitaisiin valtionosuuksia vähentävänä tekijänä, veron alkuperäinen tarkoitus kuntien matkailusta aiheutuvien kustannusten kattamisesta ei toteutuisi. Matkailukunnille aiheutuu matkailusta merkittäviä kustannuksia muun muassa infrastruktuurista, reiteistä, turvallisuudesta, jätehuollosta, liikenteestä, ympäristöstä ja kestävä matkailun kehittämisestä. Matkailijaveron käyttöönotto ei saa johtaa tilanteeseen, jossa kunnan valtionosuuksia leikataan matkailijaverotuottoja vastaavasti.

Kaiken lyhytaikaisen majoituksen tulee kuulua veron ja sääntelyn piiriin

Matkailijaveron tulee koskea kaikkea vastikkeellista ja tilapäistä majoitusta. Verotuksen piiriin tulee saada perinteisen majoitusliiketoiminnan lisäksi myös lyhytvuokraus, alustojen kautta tapahtuva majoitustoiminta sekä muu rekisteröimätön majoitus.

Lyhytvuokrauksen ja muun majoitustoiminnan kattava valtakunnallinen rekisteröinti on välttämätön edellytys matkailijaveron toimivalle käyttöönnotolle. Rekisteröintimallin tulee olla valvottava ja sen tulee koskea kaikkia olennaisia majoitusmuotoja. Rekisteröinti tulee toteuttaa ennen matkailijaveron käyttöönottoa tai viimeistään samassa aikataulussa sen kanssa, jotta veron kerääminen, ilmoittaminen ja valvonta voivat toteutua yhdenvertaisesti.

Kaikkien majoitusmuotojen yhdenvertainen kohtelu on välttämätöntä kilpailuneutraliteetin, veropohjan kattavuuden ja uuden veron hyväksyttävyyden kannalta. Mikäli osa majoitustoiminnasta jäisi veron ja valvonnan ulkopuolelle, vääristäisi tämä kilpailua ja heikentäisi veron vaikuttavuutta.

Hallinnollinen taakka tulee minimoida

Matkailijaveron keräämisestä, ilmoittamisesta, tilittämisestä ja valvonnasta ei saa muodostua kohtuutonta rasitetta kunnille eikä yrityksille. Matkailijaveron tulee olla mahdollisimman yksinkertainen, automatisoitavissa ja valtakunnallisesti yhtenäinen. Veron tulee kohdella eri majoitusmuotoja yhdenvertaisesti.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää pieniin ja mikroyrityksiin, joille hallinnollisesti kevyt, selkeä ja helposti sovellettava veromalli on erityisen tärkeää. Jatkovalmistelussa on syytä myös arvioida kaikkein pienimuotoisimman ja satunnaisimman toiminnan mahdollinen alaraja verovapautukselle, sekä veron ensimmäisenä käyttöönettävien kuntien hallinnointikustannusten oikeudenmukainen jakautuminen.

Veromallin tulee olla mahdollinen myös määräperusteisena

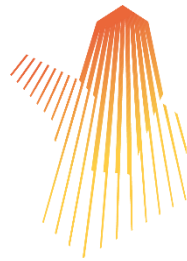
Kunnilla tulisi olla mahdollisuus valita itse joko arvo- tai määräperusteinen malli. Kiinteä euromääräinen vero/maksu per henkilö per yö olisi kaikissa majoitusmuodoissa samansuuruinen. Nyt esitetty prosenttiperusteinen malli tarkoittaa sitä, että majoitushinta nousee esimerkiksi sesonkien aikana. Tämä voi johtaa huomattaviin eroihin veron euromääräisessä tasossa eri majoitusmuotojen välillä ilman, että matkailijan kunnalle aiheuttama kuormitus tosiasiaassa eroaa vastaavalla tavalla. Kiinteä maksu olisi yrityksille ja matkailijoille selkeämpi ja ennakoitavampi, hallinnollisesti yksinkertaisempi sekä kansainvälisesti yleisesti käytetty ratkaisu. Esitysluonnoksen mukaan 46 Euroopan maasta 37:ssä sovelletaan jonkin tyyppistä matkailijaveroa tai -maksua ja useammassa maassa on määräperusteinen hinnoittelu käytössä.

Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä katsoo, että käyttöönotettavan veromallin tulee tukea matkailualueiden mahdollisuuksia huolehtia matkailun aiheuttamista kustannuksista niin, että yritysten toimintaympäristö säilyy kilpailukykyisenä ja hallinnollisesti mahdollisimman yksinkertaisena. Veron käyttöönotossa on huomioitava riittävän pitkä siirtymäaika, sillä Lapin kansainvälinen matkailu perustuu merkittävältä osin matkanjärjestäjäyhteistyöhön, jossa hinnat ja kiintiöt sovitaan useampi vuosi etukäteen.

Pohjois-Lapin Alueyhteistyön kuntayhtymä

www.pohjois-lappi.fi

Jäämerentie 1 | 99600 Sodankylä

**Pohjois-Lapin
alueyhteistyön
kuntayhtymä**

Federation of Northern Lapland
municipalities

Säteri Vilma

Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä